

Tinejdžerske godine: Kako ih olakšati roditeljima i mladim ljudima

"Katkada, gledam svoju kćerku i čisto ne mogu vjerovati da smo sada tako dobre prijateljice," kaže Ivana. "Mnogo smo se svađale dok je ona bila tinejdžer, pa sam mislila da ćemo na kraju jedna drugu zamrziti."

Ivanino iskustvo nije jedinstveno. Kod nekih su obitelji tinejdžerske godine ispunjene poteškoćama i sukobima. To je donekle normalno - nakon svega to je ipak vrijeme kad tinejdžeri prolaze kroz mnoge emocionalne i tjelesne promjene pa stoga mogu često puta biti hiroviti i svojeglavi.

Ali za Ivanu su te godine bile osobito tegobne jer je, kao i mnogi roditelji koji su došli u Kanadu, i ona željela odgojiti djecu prema ustaljenim običajima zemlje svog podrijetla. Međutim, to se često nije podudaralo sa kanadskim načinom života. U domovini je bilo više stege u obitelji, ali u Kanadi djeca uživaju više slobode. Znajući da ostale djevojke iz njezinog razreda smiju izlaziti za vikende ili ostajati preko noći kod prijateljica, Ivanina je kćerka htjela uživati iste povlastice.

"Svaki puta bi se samnom svađala kad bi joj rekla da ne smije ići van," sjeća se Ivana. "Da stvari budu još gore, moji su roditelji živjeli sa nama pa sam mogla osjetiti njihovo negodovanje. Oni su osuđivali moju kćerku jer se samnom svađala, a i mene jer su mislili da je nisam u stanju držati pod kontrolom,"

Ovakve su priče poznate i nije se za iznenaditi ako roditelji koji teško rade kako bi svojoj djeci mogli priuštiti bolji život, počinju osjećati da ih njihova djeca ne poštivaju. Međutim, roditelji i mladi ljudi imaju zajednički problem; obje strane se bore da prilagode svoj način života prema vrijednostima dviju različitih kultura. Kod kuće se od tinejdžera možda očekuje da bez ikakvih dvojbi slijede postavljena pravila, no izvan kuće oni ipak rastu u društvu u kojem se baš uvijek ne smatra drskošću ako mladi ljudi posjeduju čvrsta uvjerenja i sami znaju što hoće. Tinejdžeri možda žele ugoditi svojim roditeljima, ali istovremeno žele biti prihvaćeni od strane kanadskih prijatelja.

Premda je sasvim normalno da su mladi ljudi katkada hiroviti i svojeglavi, to ipak ne znači da roditelji moraju tolerirati njihovo neprihvatljivo ponašanje, ali mogu pomoći ako pokažu strpljenje i razumjevanje. Tinejdžeri možda nemaju iste odgovornosti kao njihovi roditelji, ali i njih mogu mučiti razne brige. Možda imaju osjećaj da su pod pritiskom da moraju uspjeti u školi, ili da se moraju uklopiti među vršnjake. Neke možda zabrinjavaju problemi kao što su nezaposlenost ili okolica, što sve pridonosi osjećaju nesigurnosti za vlastitu budućnost. Često imaju osjećaj da ih odrasli nepravedno kritiziraju. Kada čitamo ili čujemo vjesti o mladim ljudima, veća je šansa da će to biti nešto loše negoli dobro. Ipak, u stvarnosti većina mladog svijeta ne izaziva nered.

Što bi roditelji trebali učiniti da izbjegnu probleme s tinejdžerima? Nekada smo u iskušenju da bismo trebali biti jako strogi, ali preoštra disciplina može samo pogoršati njihovo ponašanje. U drugu ruku, kod tinejdžera koji imaju dobre odnose s barem jednim roditeljem, manji je rizik za upadanje u ozbiljne nepravilike.

Korisni savjeti roditeljima za poboljšanje odnosa sa svojom djecom su slijedeći:

- Pokažite im da vam je do njih stalo (pa čak iako se strašno ponašaju)
- Pokažite svoje zanimanje za njih i ono što oni rade.
- Redovito provodite s njima vrijeme za odmor (čak iako ste zauzeti) i pronađite nešto za zajedničku razonodu.
- Dajte im do znanja da ste primjetili ako nešto dobro naprave.

The material in this brochure has been adapted from documents produced by NSW Multicultural Health Communication Service.

This brochure can be reproduced as required.

[Materijal u ovoj brošuri je preradjena dokumentacija koja pripada NSW Multicultural Health Communication Service]

[Ova brošura može biti reprodukovana po potrebi]